

Valtioneuvoston selonteko EU-politiikasta

21.4

Markus Lahtinen

Ilmasto ja teollisuuspolitiikka

- Ilmastotavoitteiden taloudellisten vaikutuksien osalta selonteko tuo aivan oikein esille, että: ”EU:n on kyettävä hyödyntämään siirtymä ilmastoneutraaliin talouteen keskeisenä liiketoiminta- ja vientimahdollisuuksia avaavana kilpailukykytekijänä.”
- Tämän tulisikin olla läpileikkaava teema koko EU:n teollisuuspolitiikan suunnittelussa.
- Ilmastotavoitteeseen voidaan päästä kohtuullisin pienin taloudellisen kustannuksin, jos sinänsä välttämätön regulaatio toteutetaan tehokkaasti .
- EU:n päästökauppa on hyvä esimerkki tehokkaasta regulaatiosta.
- Muutoksissa on myös häviäjiä. Selonteko on oikeassa korostaessaan oikeudenmukaisen siirtymän merkitystä. Jos ilmastonmuutoksen vastaiset toimet koetaan laajasti epäoikeudenmukaisina, vaarantaa se koko tärkeän ilmaston muutoksen vastaisen työn.

Ilmasto ja teollisuuspolitiikka

- Selonteossa aivan oikein viitataan sisämarkkinoiden keskeistä merkitystä EU:n menestykselle.
- Sisämarkkinoiden on oltava avoimet ja kilpailulliset, jotta ne tukevat parhaalla mahdollisella tavalla EU:n politiikkatavoitteiden saavuttamista. Kilpailulliset markkinat ovat välttämätön edellytys tuottavuutta lisäävien investointien riittävän suurelle määrälle.
- Selonteon mukaan tämä on tavoitteena: ”Suomi edistää kestävän biotaloudenmahdollisuuksia ilmastonmuutoksen torjunnassa.”
- Metsäteollisuuden uusilla tuotteilla voitaisiin myös korvata fossiilisia tuotteita ja raaka-aineita, jolloin se voisi edistää sekä ilmastotavoitteen saavuttamista että talouden kasvua.
- Muutos tälläkin sektorilla nopeaa ja konkreettisilla toimenpiteillä kiire.

Rahaliiton kehittäminen

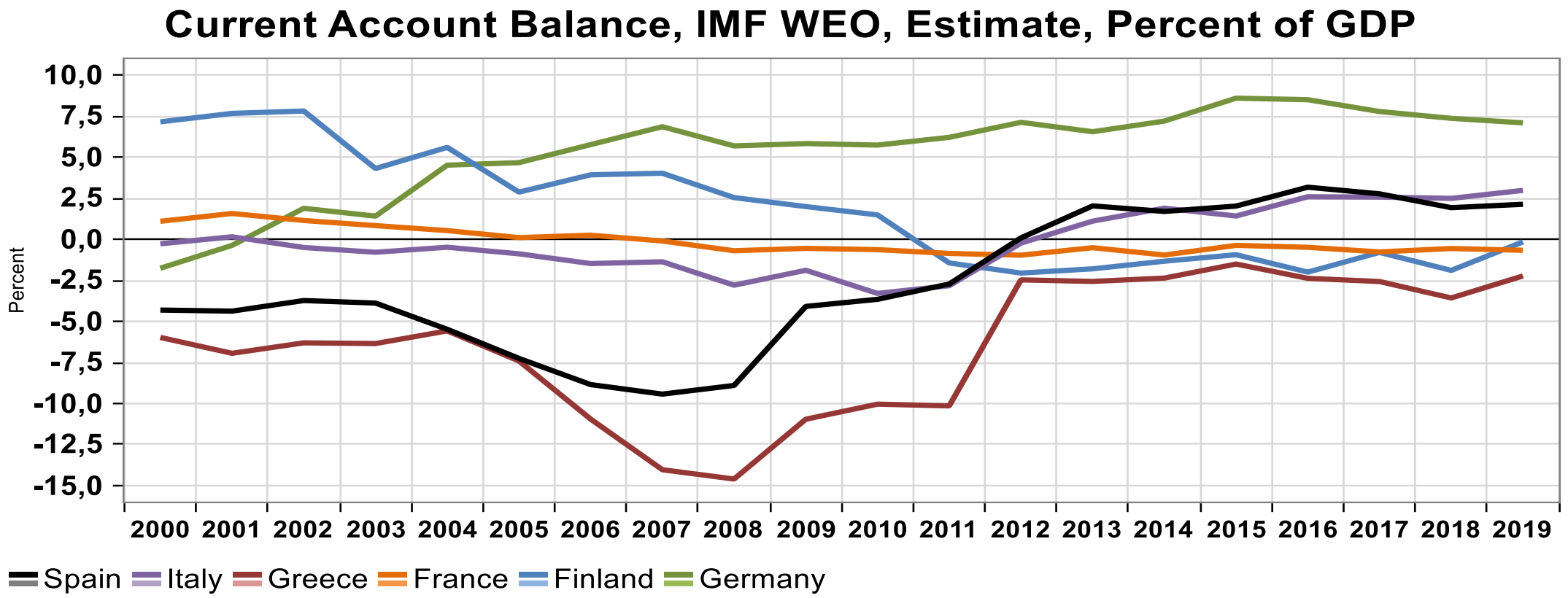
- Selonteon mukaan: ”On tärkeää selvittää mahdollisuuksia monimutkaiseksi muodostuneen finanssipolitiikan sääntökehikon yksinkertaistamiseksi, perussopimuksia kuitenkaan avaamatta.”
- Rahaliitossa ei koronakriisin jälkeiselle ajalle ole toimivaa ohjausmekanismia.
- Kaksi suuntaa mahdollisesti toisiaan täydentäen: a) säännöt b)markkinakuri.
- Uskottavuus ratkaisee vaikuttavuuden.
- Miten euroalueella jatketaan rahaliitossa välttämätöntä finanssipolitiikan kontrollia koronakriisin jälkeen?
- Suomen pitää mahdollisimman pian määrittää oma kantansa niihin mekanismeihin, joilla rahaliitossa välttämätön kansallisen finanssipolitiikan kontrolli toteutetaan.

Vaihtotase

- Selonteko kiinnittää huomion velkakestävyyden lisäksi ulkoisiin epätasapainoihin: “Varsinkin jäsenvaltioiden velkakestävyyteen sekä vaihtotaseiden mahdollisiin epätasapainoihin on keskityttävä entistä painokkaammin.”

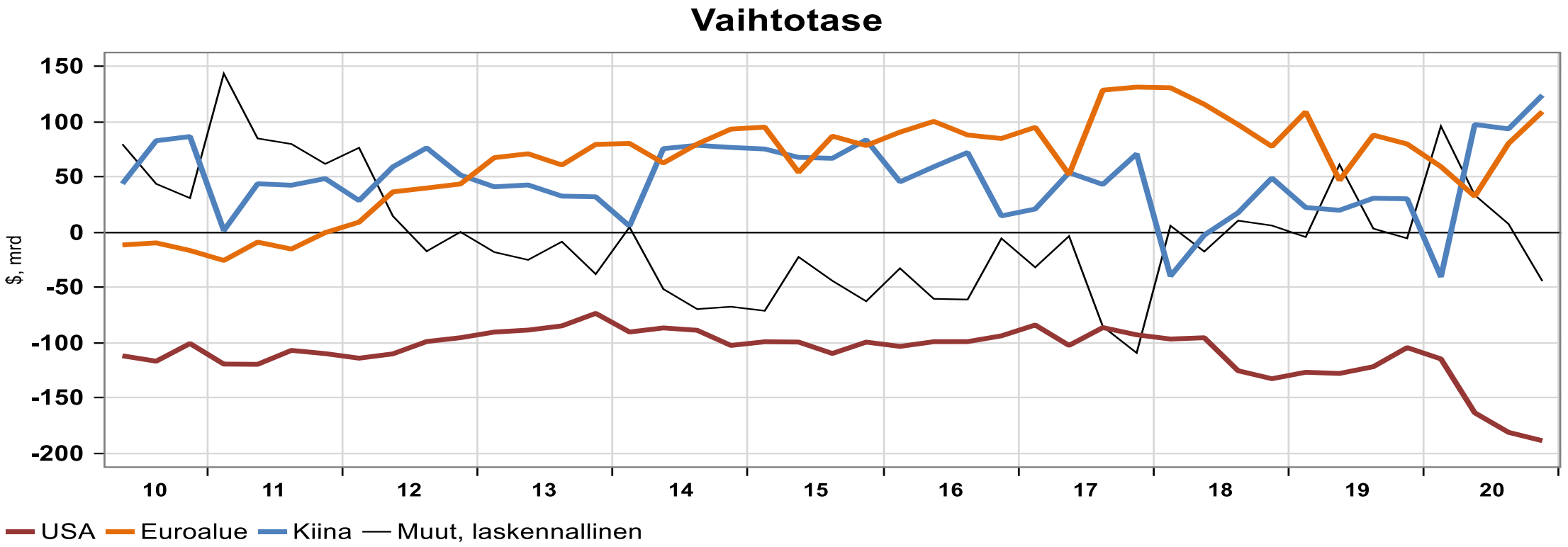
- Kysymys on laajempi EU:n sääntelyroolin liittyvä kuin pelkästään sinänsä tärkeä vaihtotaseproblematiikka.

Vaihtotaseen epätasapainot

Lähde: IMF, Macrobond

Vaihtotase talousalueet

Lähde: State Administration of Foreign Exchange (SAFE), China, ECB (European Central Bank), U.S. Bureau of Economic Analysis (BEA), Macrobond, PTT